

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Urtos/4/2024
Identifikačné číslo spisu:	8124010117
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8124010117.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaníča a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 25. júla 2024 v Bratislave v trestnej veci odsúdeného V. N. v konaní o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného V. N. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Ntc/3/2024, z 29. mája 2024

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného V. N. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 2Ntc/3/2024, z 29. mája 2024 postupom podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku, s použitím § 9 ods. 2 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody (správne malo byť § 9, ods.3, pričom táto vecná nesprávnosť nemá žiadny vplyv na rozhodnutie) rozhodol o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného V. N., ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno, sp. zn. 3T/104/2020, z 9. novembra 2020 vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Brezno, sp. zn. 4T/46/2019, z 19. júna 2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Brezno, sp. zn. 4T/46/2019, z 15. marca 2021 vo výmere 13 (trinásť) mesiacov, rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Ntc/12/2022, z 24. mája 2022, ktorým bol uznaný rozsudok Obvodného súdu pre Prahu 10, sp. zn. 1T/39/2027, z 26. februára 2018 v spojení s rozsudkom Mestského súdu v Prahe, sp. zn. 8To/449/2018, zo 4. decembra 2018 v znení uznesenia Obvodného súdu pre Prahu 10, sp. zn. 1T/39/2017, z 26. novembra 2021, vo výmere 10 (desať) mesiacov, rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 3T/63/2023, z 22. augusta 2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 3To/88/2023, z 29. novembra 2023 vo výmere 3 (tri) roky tak, že odsúdeného preradil z ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tak, že: „...odsúdený V. N. sa v čase výkonu trestu odňatia slobody dopustil početných porušení zákona o výkone trestu odňatia slobody porušovaním pravidiel správania sa, má evidovaných množstvo negatívnych poznatkov riešených dohovormi pedagógov. Z predložených rozhodnutí ústavu je zrejmých sedem uložených disciplinárnych trestov, pričom v troch z

nich je výslovne uvedené, že ide o také správanie, ktoré je porušením ústavného poriadku. Z uvedeného tiež vyplýva, že nie všetky disciplinárne tresty boli výslovne uložené za porušenie ústavného poriadku. Na druhej strane, súd poukazuje na všeobecne definovanú povinnosť odsúdeného rešpektovať zásady slušného správania sa, poriadku a bezpečnosti definované ústavným poriadkom, pričom nedodržanie týchto zásad je považované za disciplinárne previnenie (§ 7 ústavného poriadku ÚVV a ÚVTOS Prešov, pracovisko Sabinov). Je nevyhnutné konštatovať, že početnosť porušení ústavného poriadku v priebehu takéhoto časového obdobia, spolu s ostatnými porušeniami predpísaného správania sa odsúdeného, je dôvodom na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z minimálneho do stredného stupňa stráženia v zmysle podaného návrhu

Účelom § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. nie je len zabezpečiť dodržiavanie ústavného poriadku odsúdeným zmenou uloženého spôsobu výkonu trestu, ale zároveň táto zmena predstavuje sankciu pre odsúdeného za opakované porušovanie ústavného poriadku a týmto spôsobom donucuje odsúdeného dodržiavať tento ústavný poriadok. Zároveň uloženie tejto sankcie má aj preventívny význam voči ostatným odsúdeným, ktorí majú možnosť túto skutočnosť vnímať a uviesť si, že v prípade porušovania ústavného poriadku môžu byť preradení do ústavu s prísnejším režimom. Týmto spôsobom tak zmena spôsobu výkonu uloženého trestu odňatia slobody plní aj preventívno-odradzovaciu funkciu, keď ostatných odsúdených pod hrozbou preradenia odradzuje od porušovania ústavného poriadku. Je nevyhnutné konštatovať, že odsúdený za celú dobu výkonu trestu odňatia slobody ani po jednotlivých udelených disciplinárnych trestoch neprejavil snahu o polepšenie správania sa a u odsúdeného sa naďalej opakovali ako početné negatívne poznatky, tak aj disciplinárne previnenia rôzneho charakteru zakladajúce uloženie disciplinárnych trestov. Odsúdený nebol ani jedenkrát disciplinárne odmenený, čo je tiež relevantnou skutočnosťou. Prihliadajúc na hodnotenie odsúdeného z príslušného ÚVV a ÚVTOS v podanom návrhu, predložené disciplinárne odsúdenia prezentujúce opakované porušovanie ústavného poriadku odsúdeným, s odkazom na nevyhovujúce správanie odsúdeného vo výkone trestu a početné negatívne poznatky v správaní odsúdeného krajský súd zmenil spôsob výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného tak, že odsúdeného preradil z ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia".

K tomu je potrebné uviesť, že krajský súd v odôvodnení uznesenia faktograficky opísal priebeh výkonu trestu odsúdeného a jednotlivé rozhodnutia o uložení disciplinárnych trestov (strany 4 až 5). Uvedené nie je potrebné opakovať.

Odsúdený V. N.F. voči tomuto uzneseniu podal sťažnosť priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí (č. I. 46 spisu), ktorú do momentu rozhodovania najvyššieho súdu písomne neodôvodnil. Na verejnom zasadnutí konanom 29. mája 2024 sa vyjadril tak, že si je vedomý disciplinárnych trestov, ktoré mu boli uložené a je mu to ľúto, že sa tak stalo. Ďalej uviedol, že keď bol preeskortovaný do Banskej Bystrice, tak mu bola daná povinnosť vykonať tzv. rajóny, a teda upratovaciu činnosť, napriek tomu, že podľa jeho názoru bol tzv. cudzinec a nevedel, čo má robiť. Tiež, že bol potrestaný za to, že nebol ustrojený, že mu trčala košeľa z nohavíc a v Sabinove bol potrestaný za to, čo urobil v Banskej Bystrici. Napokon prezentoval názor, že disciplinárne tresty vnímal tak, že ich dostal za nič a nesúhlasil s návrhom na preradenie.

+ + +

Najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený V. N. podal sťažnosť ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na

verejnóm zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného alebo aj bez takého návrhu.

Správne teda o návrhu riaditeľa ústavu rozhodoval Krajský súd v Prešove, ktorý rozsudkom, sp. zn. 2Ntc/3/2024, z 29. mája 2024, rozhodol postupom podľa § 411 ods. 1 Trestného poriadku, s použitím § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného V. N., ktorý mu bol uložený vyššie citovanými rozhodnutiami. Príslušnosť Krajského súdu v Prešove je teda daná ustanovením § 18 zákona č. 549/2011 Z. z., ktorý je lex specialis vo vzťahu k § 411 Trestného poriadku.

Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z., ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Podľa § 9 ods. 4 veta prvá zákona č. 475/2005 Z. z. o zmene spôsobu výkonu trestu preradením do iného stupňa stráženia rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu alebo odsúdeného alebo aj bez takéhoto návrhu.

Na základe uvedeného najvyšší súd vyhodnotil opodstatnenosť dôvodov preradenia odsúdeného V. N. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Menovaný ľahostajne a opakovane nerešpektoval pravidlá výkonu trestu odňatia slobody, čo dokumentuje aj jeho vyjadrenie „ja vnímam tie disciplinárne tresty, že som ich dostal v podstate za nič“. Najvyšší súd považuje uznesenie krajského súdu za zákonné a jeho odôvodnenie za presvedčivé, preto na neho v plnom rozsahu odkazuje.

Odsúdený svoju sťažnosť neodôvodnil, teda nepoukázal na okolnosť, ktorá by bola spôsobilá zmeniť rozhodnutie Krajského súdu v Prešove. Keďže najvyšší súd takú skutočnosť sám nezistil, sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

S ohľadom na vyššie uvedené rozhodol najvyšší súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.